

Medier for Alle

for landbrugsuddannelser

Velkommen

version juni 2023

Denne vejledning er til dig, der underviser på en af Danmarks landbrugsuddannelser.

Hvis man stiller sig selv det spørgsmål; hvor kan jeg finde relevante medier og værktøjer til min undervisning og til elevernes uddannelse, som man gerne må bruge, så er et af svarene: På medierforalle.dk/landbrug

På denne side har vi bestræbt os på at samle viden om ophavsret, oversigter over åbne medier og værktøjer samt lavet en samling små enkle forslag til faglige aktiviteter. Sådan at du, dine kolleger og dine studerende her vil kunne gå ind på siden og måske finde indhold, værktøjer og aktiviteter, der kan give jer bedre betingelser for at arbejde med et fagligt indhold, frit og lovligt.

Denne vejledning, som du sidder med her, er dermed blot en præsentation af hvad der venter dig på den hjemmeside, og det er samtidig en vejledning til at forklare dig lidt mere omkring baggrunden behovet for at kunne bruge ophavsretten fornuftigt og lovligt.

Rigtig god fornøjelse.

Søren Krebs Møller
vicecenterchef Center for IT i undervisningen (CIU)

Peter Leth
udvikler af Medier for Alle, formand for OpenDenmark

Baggrund

Siden Medier for Alle er udviklet af Peter Leth, der er formand for foreningen OpenDenmark, i samarbejde med Center for IT i Undervisningen (CIU).

OpenDenmark er en folkeoplysende forening i Danmark, der ønsker at sikre enhver borger en sikker viden om åbne medier, åbne licenser, åbne fællesskaber og sikker omgang med ophavsret.

CIU er et nationalt videnscenter med det formål at understøtte erhvervsskolerne i arbejdet med hensigtsmæssig brug af it i undervisningen, der overordnet set skal sikre eleverne endnu bedre undervisning og læring på erhvervsuddannelserne..

Indhold

Velkommen	1
Baggrund	2
Indhold	3
Om Medier for Alle	3
Sådan bruger man Medier for Alle	4
Om Tools for Alle	4
Sådan bruger du Tools for Alle	4
Om siden Landbrug	5
Sådan bruger du siden Landbrug	6
Support	7
Vilkår for brug	7

Vidste du

*at alle danske offentlige luftfotos må bruges frit,
og at disse kort og data fx også omfatter
nationale myndigheder som Miljøstyrelsen, DMI
og Danmarks Statistik.*

*Derfor er det nogle af de ressourcer, som du
også finder omtale af på medierforalle.dk*

Om Medier for Alle

Siden Medier for Alle er udviklet med det formål at oplyse og vejlede folk i at kende ophavsrettens **begrænsninger** og **muligheder**.

Begrænsninger; fordi mange ikke er opmærksomme på hvilke grænser ophavsretten giver i praksis, fx omkring kopiering, tilpasning, deling til netværk og kolleger, flytte uddrag fra en platform til en anden, kopiere illustrationer og modeller fra leverandører til egne undervisningsmaterialer etc.

Muligheder; fordi mange mennesker ikke er opmærksomme på, at vi faktisk har adgang til flere milliarder medier, som dækker de fleste af ens faglige behov og som samtidig er udgivet under nogle betingelser som gør kopiering, gengivelse og bearbejdning mulig.

Når vi bliver bevidste om disse forhold, så er der et oplyst grundlag at agere på. Hvad den enkelte så benytter sig af, er helt op til vedkommende selv. Vi sørger bare for at forklare, vejlede og henvise til de milliarder af medier og værktøjer, som findes.

Medier for Alle er lavet for at det skal være muligt for alle at undgå uheldig og utilsigtet kriminalisering af dem selv og deres kolleger og elever.

Sådan bruger man Medier for Alle

Medier for Alle fungerer på den måde, at brugeren kommer med et ønske fx at finde en bestemt type medier. Ved at vælge mellem 12 medietyper (fx billeder, film, kort, 3d, tekster etc.) kommer man ind til en oversigt over velegnede steder. Her vælger man et portræt og kommer så til en side, hvor man informeres om kvalitetene ved den pågældende side eller samling.

En videovejledning sørger for præcist at vise, hvordan man søger, henter og krediterer. Under filmen ses eksempler på materialer, der er hentet og korrekt krediteret. Dermed er man præsenteret for en samling, som man kan benytte enkelt og sikkert.

Når man først har lært en samling at kende, som man har behov for, er Medier for Alle sådan set færdig med at gøre sit arbejde.

Om Tools for Alle

Ligesom Medier for Alle handler om at oplyse om at finde åbent indhold, så er Tools for Alle på samme måde en side, der vil oplyse om åbne værktøjer.

På samme måde som Medier for Alle er der lavet portrætter af værktøjer. Også her sætter vi fokus på hvilke juridiske rammer, der gælder for værktøjet, samt hvordan det kan hentes og benyttes.

Sådan bruger du Tools for Alle

Du kan bruge Tools for Alle som et spejl overfor de programmer du allerede kender. Arbejder du med videoredigering, så kan du undersøge nogle af de værktøjer vi har samlet i kategorien Film. Herefter kommer man til oversigten over de videoredigerings- og produktionsværktøjer, som vi anbefaler.

I oversigten vælger man sig ind på det enkelte portræt og kan her læse om programmets fordele og muligheder, og man kan se en eller flere videovejledninger omkring programmet.

Så har man lært et program at kende, som man gerne må hente og bruge. I mange tilfælde er værktøjet open source, men i andre tilfælde er det fx værktøjer, der i deres tilgang til sine brugere kan siges at være frit og tilgængeligt uden, at man skal sælge sin sjæl til cookies og udveksling af personhenførbare oplysninger til ukendte modtagere, og hvor man i brugen af tjenesten måske også kan tage indhold med sig, som man kan bruge efterfølgende på åbne vilkår.

Så medier for alle er for medier og tools for alle er for tools.

Og siden medierforalle.dk/landbrug er så en målrettet præsentation af begge dele, og det vil vi gå dybere ind her i det næste afsnit.

Om siden Landbrug

Temaområdet Landbrug på Medier for Alle sætter fokus på landbrugsuddannelserne. Det foregår på adressen www.medierforalle.dk/landbrug

Siden rummer fire centrale retninger: Medier, Tools og Aktiviteter, samt Ophavsret.

Medier viser nogle af de mange medier, der måske vil være et godt råstof for et digitalt arbejde omkring landbrugsuddannelserne eller arbejdet med den grønne omstilling.

Tools viser nogle af de værktøjer, der kan bruges.

Aktiviteter er små konkrete undervisningsforløb og eksempler på hvordan vi kan bruge disse åbne ressourcer til konkrete undersøgelser eller besvarelser.

Guiden til ophavsret mulighed for, at den enkelte underviser eller elev kan teste sin viden om ophavsret og åbne medier.

Siden Landbrug er ikke et færdigt svar eller en række nøglefærdige undervisningsforløb. Det er inspiration til at komme i gang med at bruge åbne data, tekster og medier og åbne værktøjer, i en bestræbelse på at sikre adgang til de bedst mulige data og medier, og sikre en mere demokratisk deltagende og kildekritisk agerende position for alle, der arbejder med grøn omstilling i landbrugsuddannelserne.

Sådan bruger du siden Landbrug

Siden Landbrug er tænkt som et overblik og en inspiration.

Der er ikke nogen bestemt læseretning og derfor er alle sider forbundne som en stjerne.

Du kan frit gå fra det ene til det andet.

For at gøre læseoplevelsen mere overskuelig er der til medier lavet seks områder med hver sin farvekode, sådan at du kan finde billeder under beige, film under gul, tekster under blå, data under grøn og så videre.

Denne farvekode benyttes igen på siderne med tools og aktiviteter, og dermed kan du bruge det grønne felt som gennemgående tråd, når du er på jagt efter medier, tools og aktiviteter, der handler om data.

Dermed håber vi at du nu er klar til at gå på opdagelse på siden og forhåbentlig finde nogle ting, som både du og dine kolleger og studerende kan få glæde af.

God fornøjelse
Medier for alle

Support

Har du brug for hjælp eller vejledning, så kan du altid kontakte os eller stille dit spørgsmål på Medier for Alles Facebookgruppe

Vilkår for brug

Indhold på Medier for Alle og Tools for Alle er udgivet under en åben licens, Creative Commons licensen cc-by-sa. [Læs mere om denne licens her.](#)

Det betyder, at indhold fra disse sider må kopieres, gengives, bearbejdes og deles frit, når blot man sørger for at overholde licensbetingelserne, som i dette tilfælde er 1) at der følger en kreditering med, der som minimum rummer "INDHOLD cc-by-sa Medier for Alle" men som ofte bør beskrives lidt mere uddybende fx "Maskinstation med OpenRouteService cc-by-sa Medier for Alle, [link](#)" 2) hvis du benytter dette indhold til at arbejde videre på, og lave dine egne materialer, så er du forpligtet til at benytte samme licens.

Det betyder, at hvis du laver din egen vejledning til MiljøGIS, som er en bearbejdning af indholdet på Medier for Alle, så er din vejledning forpligtet til at være udgivet under samme betingelser, som det oprindelige indhold, altså "FORLØB cc-by-sa DIT NAVN" hvor det desuden skal fremgå at dit arbejde er et afledt værk ud fra det originale som man finder her (som beskrevet i punkt 1).

Så på den måde kan du være sikker på at indhold på Medier og Tools for Alle er tilgængeligt og brugbart, og du kan være sikker på at hvis der bliver lavet nye materialer omkring det oprindelige indhold, så vil også det være tilgængeligt. Dermed sikrer vi at indholdet kan tilpasses, opdateres, oversættes, ændres eller fx bare indtales.

Det kan lyde lidt besværligt og ikke mindst uvant at skulle kreditere med disse cc-forkortelser, men i praksis er det ikke sværere end at du blot tilføjer forkortelsen, sådan som den måtte optræde. Er du i tvivl kan du altid kontakte Medier for Alle eller stille spørgsmål i sidens Facebookgruppe (Medier for Alle)

Alle rettigheder til siden Medier for Alle tilhører i øvrigt foreningen OpenDenmark, som også står for driften af siden.

/maj.23